

Information till ideella föreningar avseende bankaffärer

Bildande

Ideella föreningar måste följa vissa formella regler och beslut för att avtal ska bli gällande och för att de personer som företräder föreningen inte ska bli personligt ansvariga.

Ideella föreningar bildas utan medverkan av offentlig myndighet. Det finns inte bestämmelser i lag om hur de ska bildas eller hur de ska fatta beslut mm. Ideella föreningar registreras inte i offentligt register som ekonomiska föreningar. Däremot finns skyldighet för ideell förening som bedriver näringsverksamhet att registreras i bolagsregistret hos Bolagsverket.

Alla föreningar kan dock få ett registreringsnummer från Skatteverket och detta måste föreningen ha innan föreningen kan registreras i banken.

Ideella föreningar bildas genom att ett antal personer går samman och bildar föreningen. Föreningen är bildad när den på ett årsmöte antagit stadgar och mötet utsett en styrelse i enlighet med stadgarna.

Företrädare

Det saknas möjlighet att utse firmatecknare på samma sätt som t.ex. i aktiebolag eller ekonomisk förening. Detta innebär att den som föreningen utsett att vara "firmatecknare" inte får rätt att ingå avtal för föreningens räkning. Föreningen måste särskilt bestämma vem eller vilka som ska företräda föreningen och vilka rättshandlingar den personen eller de personerna får utföra för föreningens räkning. Beslut ska fattas av styrelsen eller årsmötet beroende på vad som angivits i stadgarna. Årsmötet kan fatta beslut i alla angelägenheter. Styrelsen kan besluta i de ärenden som delegerats till styrelsen enligt årsmötesbeslut eller i stadgarna.

Föreningen kan genom beslut utse särskilda personer att företräda föreningen och ange vilka rättshandlingar personen/erna får utföra. Exempelvis ingå avtal med banken om företags tjänster, öppna konto, disponera föreningens konto via Internetbanken, uppta lån, pantsätta föreningens egendom osv. Föreningen kan även besluta att utse en eller flera personer att gemensamt, två i föreningen eller var för sig företräda föreningen i alla angelägenheter. Företrädarna blir då "ombud" för föreningen. Styrelsens beslut är att betrakta som en "fullmakt" och banken måste därför kontrol-

lera att den instans som beslutat att utse företrädaren och ge denne "fullmakt" har behörighet till detta. Banken kontrollerar detta mot både styrelse- och årsstämmoprotokoll (två senaste åren) samt föreningens stadgar.

Formuleringen i de protokoll där föreningens företrädare utses är viktig.

Den ska tydligt beskriva vad företrädaren får göra för föreningens räkning i banken. Den som tar emot uppdrag att företräda föreningen åtar sig redovisningsansvar över de handlingar som utförs. Företrädare kan missbruka sin ställning och beslutet bör endast omfatta det som är nödvändigt för att uppdraget ska kunna utföras. Beslut kan begränsas till exempelvis belopp och tid.

Exempel på protokoll se nedan.

Behörighetshandlingar

Näringsdrivande Ideell förening som är registrerad hos i Bolagsverkets bolagsregister styrker sin behörighet med registreringsbevis eller registerutdrag från Bolagsverket.

För övriga **Ideella föreningar** ska följande handlingar lämnas till banken när företrädare utför uppdrag i banken för ideell förenings räkning.

1. Stadgar
2. Årsmötesprotokoll
3. Styrelsemötesprotokoll
4. Organisationsnummer

1. Stadgar

Kopia av föreningens stadgar med påskrift av styrelseledamot som därmed bekräftar att detta är de nu gällande stadgarna.

Exempel: "Nu gällande stadgar" Ort datum och namnteckning + namnförtydligande.

Banken kontrollerar att det av stadgarna framgår:

- föreningens verksamhetsföremål eller syfte,
- eventuella särskilda föreskrifter för hur beslut ska fattas avseende banktjänster såsom konto, Internetbank, upptagande av kredit, ställande av säkerhet, placeringar mm,

- formerna för val av styrelse och antalet styrelseledamöter,
- speciella regler för utseende av företrädare,
- styrelsens eller styrelseledamöts rätt att företräda föreningen

2. Årsmötes (föreningsmötet/föreningsstämmo-) protokoll

Årsmötet ska utse styrelse. Vanligtvis utses hälften av styrelsens ledamöter ett år och den andra hälften nästa år. För att banken ska få komplett underlag krävs de två senaste årsmötesprotokollen. Det räcker dock med ett protokoll, det senaste, om det i årsmötesprotokollet anges vilka personer som ingår i hela styrelsen efter valet.

Av årsmötesprotokollet ska följande framgå:

- Föreningens namn och vilket datum mötet hållits,
- Att kallelse skett enligt stadgarna,
- Vilka personer årsmötet utsett till styrelseledamöter,
- Företrädare (definition se ovan), i de fall årsmötet utsett dessa. Normalt är det styrelsen som utser företrädare.
- **Beslut att ingå avtal med banken.**
- Beslut om aktuell rättshandling (Exempelvis öppnande av konto, vilka personer som får disponera kontot, beslut om Telefonbanken och Internetbanken och vilka personer som får använda tjänsten, upptagande av kredit, ställande av säkerhet, placering av medel osv).
- Företrädare. Utseende av person/er som har uppdrag att företräda föreningen gemensamt, två i förening eller var för sig vid ovan angivna rättshandling/er och som får underteckna erforderliga handlingar.

Normalt är det styrelsen som beslutar i dessa frågor, men det kan även beslutas av årsmötet.

Beslut avseende köp och försäljning av fast egendom samt att in-teckna och pantsätta fast egendom fattas normalt av årsmötet om inte annat särskilt anges i stadgarna.

3. Styrelseprotokoll

Av protokollet ska följande framgå:

- Föreningens namn och vilket datum styrelsemötet hållits,
- Vilka styrelseledamöter som varit närvarande.
- Beslut om aktuell rättshandling (Exempelvis öppnande av konto, vilka personer som får disponera kontot, beslut om Telefonbanken och Internetbanken och vilka personer som får använda tjänsten, upptagande av kredit, ställande av säkerhet, placering av medel osv).
- Företrädare. Utseende av person/er som har uppdrag att företräda föreningen gemensamt, två i förening eller var

för sig vid ovan angivna rättshandling/er och som får underteckna erforderliga handlingar.

Beslut att vara "firmatecknare" för föreningen innebär ingen annan rätt än att underteckna olika handlingar för föreningens räkning därutöver krävs att föreningen fattat särskilt beslut avseende rättshandlingen. Inte heller kassören eller ordföranden äger rätt att ingå ekonomiska rättshandlingar för föreningen utan att detta framgår av stadgarna eller av särskilt beslut som föreningen fattat.

Nedan följer exempel på hur beslutsformuleringen i en förening kan se ut.

Exempel på rätt att företräda föreningen vid **vissa rätts-handlingar**

Årsmötet/styrelsemötet (den som enligt stadgar eller årsmötesbeslut är behörig) beslutar att utse föreningens ordförande Klas Klasson, pers nr xxxxxx-xxxx och kassör Sten Stensson, pers nr xxxxxx-xxxx att företräda föreningen i följande angelägenheter i Sparbanken Nord och underteckna erforderliga handlingar:

(Ta endast med de alternativ som ska gälla för er förening)

- Att var för sig/gemensamt öppna konton och disponera föreningens konto nr xxxx-xxxxxx-x /samtliga konton för insättningar och uttag genom Internetbanken, giro, bankkort eller telefonbanken
- Att var för sig/gemensamt för föreningens räkning ingå avtal om Internet, giro, bankkort och telefonbanken
- Att för egen räkning ta emot bankkort, internetdosa och kod till telefonbanken
- Att varför sig/gemensamt lösa in plus-bankgiroavier samt andra anvisningar
- Att varför sig/gemensamt lösa in checkar och postväxlar
- Att var för sig/gemensamt omplacera föreningens medel
- Att var för sig/gemensamt försälja eller på annat sätt förfoga över föreningens värdepapper och värdepappersfondandelar
- Att var för sig/gemensamt uppta lån om högst xx kr och in-teckna och pantsätta föreningens fastighet xx som säkerhet för lånet

Föreningen kan även GENERELLT delegera till en eller flera personer att företräda föreningen. Så som nämnts ovan kan en företrädare missbruka sin ställning och den som tar emot uppdraget åtar sig redovisningsansvar över de transaktioner som utförs. Beslutet bör därför endast omfatta det som är nödvändigt för att uppdraget ska kunna utföras. Beslut kan även beloppsbegränsas och tidsbegränsas.

Välj det alternativ som ska gälla för er förening.

Exempel på en generell rätt att företräda föreningen i samtliga angelägenheter.

Årsmötet/styrelsemötet beslutar att utse föreningens ordförande Klas Klasson, pers nr xxxxxx-xxxx och kassör Sten Stensson pers nr xxxxxx-xxxx att var för sig/gemensamt företräda föreningen i Sparbanken Nord dess dotterbolag i samtliga föreningens angelägenheter. Företrädarna har bland annat rätt:

- att öppna och avsluta konton i banken,
- förfoga över insatta medel i banken genom Internet, giro, bankkort mm

- lösa in checkar/postväxlar/plus- och bankgiroavier och andra anvisningar ställda till föreningen
- att försälja eller på annat sätt förfoga över föreningens värdepapper och värdepappersfondandelar
- att uppta lån i banken, inteckna och pantsätta föreningens egendom som säkerhet för föreningens engagemang i banken
- samt i alla övriga angelägenheter i banken företräda föreningen och underteckna erforderliga handlingar.

4. Organisationsnummer

En ideell förening kan få ett organisationsnummer efter ansökan hos Skatteverket. Det finns även skattemässiga och civilrättsliga regler för ideella föreningar. På Skatteverkets webbplats kan ni ta del av denna information samt information om bokföringsskyldighet. Där hittar ni även vilka specialregler som gäller för idrottsföreningar. Läs mer på www.skatteverket.se